

Nova predsednica države, nova županja domžalske občine, novo leto ...

In obenem zaključek še enega, tokrat zelo aktivno pestrega leta, za naše društvo.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE Hvaležni, ponosni in zadovoljni smo, da smo dosegli vse zadane cilje, uresničili načrtani program in zaključili delo, načrtovano za leto 2022. Bi lahko naredili še več? Mogoče, ampak pred nami je novo leto. Nov čas bo prinesel nove naloge, nove izzive, nove cilje, nova htenja in nove potrebe. Dobili pa smo tudi že novo županjo mag. Renato Kosec, ki ji iskreno čestitamo.

Odločili smo se, da sledimo vsem tem potrebam, da starejšim v Domžalah omogočimo kar se da lepo počutje, da bi se množično in združeni lažje ter boljše lotevali uresničitve vseh ciljev, ki nas bodo, tako zagotovo peljali in tudi pripeljali do varne in stabilne prihodnosti. Dela je veliko, cilji visoki, vrednote, ki nam morajo pri uresničevanju služiti, dobro zastavljene, zato verjamemo, da uspeh ne bo izostal.

Tako delo v društvu kot delo odborov smo zmogli tudi in predvsem

zaradi homogenega tima, pozitivnega duha vseh z enim samim ciljem – za skupno dobro. Za dobro nas, vas in vseh, ki nam zaupajo ter so vključeni v naše DU. Članice in člani vidijo napredek, vidijo vizijo, da le skupaj zmoremo vse. Naš moto: Starejši smo skupaj močnejši, je resničen dober in povezovalen.

Sociala, šport, masaže, druženje, zanimive poučne ekskurzije, reševanje stanovanjske problematike, ohranjanje kulturne dediščine, prireditve, investicije, šah, vse to je zaje-

to v aktivno delujočih odborih. Vodje odborov in člani se trudimo po svojih najboljših močeh, kar kaže dobre rezultate. Pri izobraževanju, predavanjih in delavnicah beležimo izredno dober obisk, zadovoljni smo s sodelovanjem z drugimi podobnimi društvi. Veseli nas prisotnost na prireditvah in festivalih, pri obisku delavnic, pri obveščanju prek občinskih medijev, Facebooka, spletne strani društva, ne nazadnje vabilo na TV. Vse to je znak, da smo prepoznavni, da delamo dobro.

Posebno dobro pa delamo v obdobju za socialo v projektu Starejši za starejše, in sicer pri izvedbi brezplačnih prevozov za starejše. Ljudje to potrebujejo, se tega poslužujejo, mi pa jim s svojim prostovoljnim delom v logističnem centru in pri vožnjah poskušamo pomagati, da lažje, hitreje, predvsem pa varno pridejo, kamor si želijo. Seveda pa je treba pri tem upoštevati vsa določila, ki izhajajo iz podpisane pogodbe. Tako smo zadovoljni mi v društvu, zadovoljni in hvaležni so starejši ljudje, ki to našo storitev koristijo s pomočjo Občine Domžale.

Za drugo leto imamo mnogo dobrih, predvsem pa za starejše, nad vse koristnih načrtov. S skupnimi močmi, potrpežljivostjo in zagnanostjo nam bo uspelo. Da pa bomo še lažje in boljše delovali za skupno dobrobit, pa v svoje vrste vabimo čim več novih članic in članov. Posebno povabilo pa novim prostovoljcem za delo v odborih in za prevoze. Pokličite telefonsko številko **01 724 29 04** v času uradnih ur: ponedeljek, torek sreda od 9. do 11. ure, za prevoze od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure na telefonsko številko 051 262 100.

Obenem pa vam vsem želimo čudovite praznike ter zdravo, srečno in vsega dobrega polno novo leto 2023!

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE

V drevoredu 88 lip 14 let skupne jutranje telovadbe

Skupina Šola zdravja Domžale – drevored 88 lip je v prazničnem decembru proslavila obletnico delovanja.

ŠOLA ZDRAVJA DOMŽALE – DREVORED 88 LIP je prva skupina Društva šola zdravja v občini Domžale. Njihova lokacija je v čudovitem drevoredu 88 lip ob Kamniški Bistrici. Od tod tudi ime skupine. V tej skupini je začela telovaditi tudi predsednica DŠZ Zdenka Katkič. Gre za eno večjih skupin v Šoli zdravja, ki trenutno šteje 65 članov. Prvo zimo je vztrajalo med 10 in 15 oseb, zdaj pa že čez 60, pa še veliko moških imajo (16). Skupina je zelo aktivna, imajo svojo pevsko in plesno skupino, ki sodelujejo na različnih prireditvah. Zelo so aktivni,

udeležujejo se različnih dogodkov, festivalov, ki se dogajajo v njihovi občini in okolici in tako pomagajo pri širitvi dejavnosti Društva Šola zdravja. V skupini deluje tudi pohodniška skupina, ki vsak torek izvede pohod po občini Domžale in bližnji okolici. Ena od aktivnih članic skupine je tudi Marika Haler. Med članicami je Halerjeva formirala pevsko skupino, ki se enkrat tedensko dobiva, prepevajo pa pesmi na ljudski način. Rade se predstavijo v osnovnih šolah, vrtcih in domovih starejših občanov. Nekaj članic sodeluje v folklorni skupini

Češminke, s katero so že večkrat razveselili obiskovalce različnih prireditev. Že šest let prostovoljke in prostovoljci te skupine enkrat mesečno obiskujejo Medgeneracijski center Bistrica, kjer varovance peljejo na kratek pohod po Domžalah. Skupaj z njimi prepevajo in potelovadijo. Aktivni so na različnih področjih in kot prostovoljci so zelo vključeni v različne projekte v občini Domžale. Radi se imajo in med njimi je veliko dobre volje in povezanosti, kar je vidno iz priloženih fotografij.

NEDA GALIJAŠ

Uspešno balinamo naprej

Še malo, pa bo Balinarsko športni klub Budničar s Količevega praznoval zlati jubilej, saj bo čez dve leti minilo pet desetletij, od kar so začeli z delom.

BALINARSKI ŠPORTNI KLUB BUDNIČAR Kot radi povedo, je bil njihov začetek prav priprava prvomajskega kresovanja in tradicionalne budnice ob prvem maju, po katerem je njihov klub dobil ime. Stane Žavbi, ml., eden najbolj zagnanih budničarjev, mi je povedal, da so bili v letu 2022 zelo aktivni. Dejavnost kluba poleg vsakoletnih raznoraznih klubskih obveznosti in nalog je tudi letos obsegala tekmovanje v drugi državni balinarski ligi, v ligi veteranov in na balinarskih turnirjih, ki jih že vrsto let tradicionalno organizirajo različni klubi in društva, tudi BŠK Budničar Količevo, doma v Sloveniji in tujini. Članska ekipa, ki tekmuje med 12 ekipami v 2. državni balinarski ligi, je po jesenskem delu četrti v svoji skupini in se bo spomladi borila za vstop v skupino za naslov prvaka. Njihovi veterani so večletni udeleženci veteranske lige šestih občin, ki je organizirana že več kot dvajset let. V boljši skupini osmih moštev po prvem delu lige zasedajo sredino lestvice in so v drugem delu kandidati za stopničke.

Namen udeleževanja balinarskih turnirjev je poleg tekmovalnih uspehov in borbenosti predvsem druženje in poglobljanje prijateljstva med balinarji širom domovine in tujine. Ob tem moj sogovornik pove, da se vseh turnirjev, na katere so vabljeni, ne morejo udeležiti, saj na isti dan žal včasih poteka več turnirjev.

Čeprav vedno ne zmagajo, so z doseženimi tekmovalnimi uspehi v

letu 2022 zelo zadovoljni. Ponosni so na vse ekipe, posebej pa izpostavljajo udeležbo veteranov na turnirjih, kjer so dosegli tudi nekaj dobrih rezultatov. Aktivni tekmovalci kluba pa so na tradicionalnih turnirjih doma in v tujini dosegli tudi prestižne zmage in tako osvojili turnirje v Opatiji, Straži pri Novem mestu in na Duplici. Čestitamo.

Prvi memorialni turnir dvojic so namenili spominu na umrlega dolgoletnega člana in tekmovalca Cvetana Laniška. Ker balinanje na prostem pozimi ni možno, čas zapolnijo s sodelovanjem v zimski ligi na Duplici, kjer so pogoji za balinanje pozimi zelo ugodni. BŠK Budničar Količevo je letos tekmovanje med osmimi ekipami začel zelo uspešno, saj je vodilna ekipa lige.

Tudi letos je Balinarski športni klub Budničar pripravil v avgustu tradicionalni mednarodni turnir v balinanju za prehodni pokal Občine Domžale, na katerem se je pomerilo 16 ekip, med njimi tudi balinarji s Hrvaške. Gostitelji so se potrudili in pripravili prijeten balinarski dan.

Zmagala je ekipa BK Kastav iz Hrvaške, pred SD Strahovica, tretje mesto je pripadlo domačim balinarjem, četrti pa so bili tekmovalci BŠK Radna.

»Osvojeni letošnji prestižni turnirji nas na neki način obvezujejo, da v prihodnjih letih te uspehe ponovimo oziroma ubranimo,« je za konec povedal Stane Žavbi, ml.

Šola zdravja in 1000 gibov v Dobu

Društvo Šola zdravja je nevladna organizacija, ki združuje ljudi z namenom izvajanja jutranje vadbe na prostem v vseh letnih časih.

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA Z redno vadbo 1000 gibov Šola zdravja tudi v Dobu krepi telo in duha, širi krog znancev, pridobiva nove prijatelje in se prek Društva upokojencev Naš dom Dob, katerega del je, vključuje v življenje in delo Krajevne skupnosti Dob ter drugih društev in organizacij. Člani in članice se srečujejo v Športnem parku Dob – na igrišču, le redko, če je res slabo vreme, pa najdejo prostor za svojih 1000 gibov v bližnjem prostoru, ki je sicer namenjen balinanju.

Dekleta in fantje se v Športni park Dob vedno radi vračajo, enako kot so v Šolo zdravja začeli pred slabimi 13 leti. Poskrbijo za fizično kot psihično zdravje posameznika, po-

memben del jutranjih srečanj je tudi druženje, praznovanje rojstnih dni in drugih praznikov, pa tudi pomoč, svetovanje in, če je treba, tudi tolažba ob žalostnih dogodkih. Pri vadbi sodeluje zdaj eden zdaj drugi vaditelj ali vaditeljica, vsi pa se vselej zelo trudijo, da opravijo vse vaje in svoje telo razgibajo od glave do pete. Nič hudega, če včasih kaj ne gre, bo pa jutri bolje, pravijo, in so po svoji oranžni opremljeni daleč naokoli.

Vsako leto se decembra spomnijo svojih začetkov in so zadovoljni, da ostajajo skupaj, da sami, kolikor je le mogoče, z rekreacijo poskrbijo za svoje zdravje. Ob obletnici, ki so jo praznovali s prijetnim srečanjem, z vese-

ljem povedo, da številka 13 zanje ni nesrečna, ampak srečna in vesela ter polna prijetnih srečanj in trenutkov.

Vsako leto se veselijo tudi prijetnega srečanja v enoti vrtca Urša Pikapolonica v Dobu, kjer skupaj telovadijo, se pogovarjajo in ob koncu tudi fotografirajo. Tudi letos je bilo to res prijetno srečanje, na katerega jih bo še dolgo spominjala skupna fotografija.

Iskreno se zahvaljujejo Športnemu društvu Dob, ki jim omogoča vadbo v Športnem parku Dob. Veseli so, da so našli zavetje v okviru Društva upokojencev Naš dom Dob, hkrati pa vabijo vse, da se jim v Šoli zdravja Dob pridružijo.

VERA VOJSKA

Obisk književnika Lawrence Schimla v skupini Sove

V Vrtec Domžale je enoto Gaj, skupino Sove, v novembru obiskal književnik Lawrence Schimel, dvojezični ameriški pisatelj, prevajalec in antolog, živeč v Španiji.

VRTEC DOMŽALE ENOTA GAJ Otrokom je znan predvsem po slikanicah: Cecilija in zmaj, Sosedje in prijatelji, Tak kot drugi, Boš bral knjigo z mano? Otroci so ga pozdravili v njegovem, španskem jeziku – buenos dias (dobro dan), on pa jih je spodbudil tudi k pozdravu v angleščini, good morning (dobro jutro), saj govori in piše v obeh jezikih. Za lažje komuniciranje je njegov obisk spremljala prevajalka, ki nam je v slovenščini predstavila Lawrenceovi knjigi: Zgodaj zjutraj in Zdaj ni čas za igro. Lawrence nam je obe slikanici prebral v španščini. Otroci so mu z zanimanjem prisluhnili. Dejali so, da je njegov jezik zanimiv, čudovit. Skupaj smo ugotovili, da je španščini in slovenščini skupna beseda 'margarina', ki se je pojavila v eni izmed slikanic. Zanimivo je, da so ravno to besedo v nekaterih državah prevedli kot maslo, ker je krajše ali njim bolj všečno, in celo kot humus, jed iz čičerike,

v Izraelu, ker je to bolj v skladu z njihovo kulturo. Naučil nas je, kako se po špansko pove, kako ti je ime (Me llamo ...). Mnogi otroci so se odzvali njegovi spodbudi in se mu nato predstavili v španščini. Zaupal nam je, da je napisal kar 120 knjig, ki so prevajane v kar 39 jezikov. Poleg tega, da smo vsi ljubitelji knjig, smo našli še skupno točko, ljubezen do živali. Sam jih je imel kot otrok zelo veliko, med njimi, poleg koz, zajcev, psa in mačka tudi lamo. Otroci so z njim delili, kakšne hišne ljubljence imajo sami. Druženje smo zaključili z branjem slikanice (Boš bral knjigo z mano?) in petjem. Posloveli smo se po špansko, adios, in angleško, goodbye. Njegov obisk je spremljala tudi naša ravnateljica Nina Mav Hrovat, ki je med drugimi tudi pisateljica, tako da smo bili v enem dopoldnevu deležni obiska kar dveh pisateljev, kar nam je bilo kot ljubiteljem knjig seveda zelo všeč.

Obisk Šole zdravja – Oranžne majice v vrtec Krtek

Vrtec Krtek, enota Vrta Domžale, je v decembrskih dneh obiskala Šola zdravja – Oranžne majice.

VRTEC KRTEK, ENOTA VRTCA DOMŽALE V našem vrtec ob različnih oblikah sodelovanja krepimo vezi med mladimi in starejšimi. Medgeneracijsko sodelovanje je zelo pomemben vidik socialnega učenja, v katerem predšolski otroci prevzamejo določene izkušnje starejših in doživljajo prijetne skupne trenutke. Zato sem se odločila, da v prazničnem decembru povabimo v vrtec Krtek babice ali drugače rečeno Oranžne majice. Ampak te babice znajo poleg razgibanja še mnogo več, saj imajo tudi zbor pod vodstvom gospe Marike Haler, v katerem je slišati čisto prave slovenske ljudske pesmi z bogato slovensko dediščino.

V pevskem zboru poje tudi prababica Majda, ki ima v našem vrtec tri

pravnuke, ki so bile še posebno ponosne. Gospa Majda jim želi sporočiti, kako je pomembno, da se slovensko ljudsko izročilo predaja na mlajšo generacijo.

Otroci so skupaj z babicami zapeli in zaplesali, nato pa smo se še razgibali z osnovnimi gibalnimi vajami, ki jih gospe vsako jutro ob določeni uri izvajajo na prostem, saj pravijo, da so znanemu reku, kot je Po jutru se dan pozna, dodale še, da se ne pozna samo dan, ampak tudi zdravje in življenje.

Verjamem, da je skupno druženje polepšalo še tako turoben dan in nam narisalo nasmeh na obraz.

JANJA DRAGAR RIBIČ,
DIPLOM. VZG. PRED. OTROK

Na Osnovni šoli Venclja Perka skrbimo za podnebje

V šolskem letu 2022/2023 je bila naša šola uspešna na razpisu ZRSS, kjer je bila kot ena od štirih osnovnih šol v Sloveniji izbrana kot vzorčna šola za vključevanje vsebin vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj v projektu Podnebni cilji.

OŠ VENCLJA PERKA V projekt bodo vključeni vsi zaposleni na šoli in vsi učenci. Poglobljali bomo vsebine in aktivnosti vzgoje za trajnostni razvoj v povezavi z globalnimi trajnostnimi cilji v okviru pouka, razrednih ur, dni dejavnosti ter drugih projektov (Ekošola, Zdrava šola, idr.).

Izbrali smo dve krovnii temi: pouk na prostem in skrb za zmanjševanje zavržene hrane.

Cilj projekta je, da vsi učitelji pri vseh predmetih izvedejo vsaj eno šolsko uro zunaj in vanjo vključijo prvine vzgoje za trajnostni razvoj. Na tak način želimo poudariti pomen aktivnega pouka v zunanjem okolju (učencem želimo omogočiti gibanje in kreativno učenje) ter poudariti holistični pristop vključevanja vsebin trajnostnega razvoja v celotni kurikulum šole.

Z namenom ureditve čimbolj trajnostnega šolskega okolja s ozelektivno šolskega dvorišča smo znotraj projekta 29. novembra 2022 zasadili drevesa v okolici šole. Lipe bodo na otroškem dvorišču omogočile senco najmlajšim v vročih dneh, da se bodo lahko igrali na prostem v času podaljšanega bivanja. Biotsko pestrost smo poskušali povečati z različnimi vrstami dreves – od macesna do borov in sadnih dreves ob

šolski gredi, da se bodo učenci lahko v neposredni bližini šole z opazovanjem in raziskovanjem učili o raznolikosti narave.

V projektu Hrana ni za tjavendan (v povezavi z Ekošolo) se bomo vsi zaposleni z zgledom zavezali, da bomo poskušali zmanjšati količine zavržene hrane. Na pobudo vodje kuhinje smo zasnovali načrt, kako bomo vsi zaposleni s svojim zgledom osveščali učence k spoštljivemu in trajnostnemu ravnanju s hrano.

V okviru projekta bomo izdelali tudi nove didaktične pripomočke, s katerimi se bomo poglobili v področja, v katera lahko vključujemo cilje trajnostnega razvoja. Izdelali bomo različne didaktične materiale, s katerimi bomo še posebej podkrepili podnebne cilje pri posameznih predmetih pouka.

Še naprej bomo uvajali sodobne oblike globalnega učenja, tako na razredni kot tudi predmetni stopnji. Od 18. do 20. novembra 2022 je potekal debatno-trajnostni tabor za učence izbirnih predmetov okoljska vzgoja in retorika ter za ekopredstavnike in debaterje. S terenskim raziskovanjem in diskutiranjem ter argumentacijo smo poglobljali vsebine vzgoje za trajnostni razvoj ter globalnega učenja.

Zavedamo se, da bomo le povezani in z zgledom učencem lahko privzgojili vrednote vzgoje za trajnostni razvoj, da bodo znali spoštovati okolje in ga varovati za bodoče rodove.

EKIPA VITR, OŠ VENCLJA PERKA
(RAVNATELJICA: PETRA KOROŠEC,
UČITELJICE: PETRA KOŠIR,
SARA SMRKOJ, POLONA SENIČAR IN
MAG. KATARINA VODOPIVEC KOLAR)
FOTO: SARA SMRKOJ

Pogozdovanje pri Pomniku miru na Cerju

Vseslovensko pogozdovanje po uničujočem julijskem požaru na Krasu

OŠ DOMŽALE IN PODRUŽNICA IHAN Iz meglenih (zgodaj zjutraj) Domžal se nas proti sončni (že zjutraj) Primorski odpravi približno deset prostovoljcev pogozdovalcev. V naši delovni vrsti smo predstavniki učencev, staršev in učiteljev, tako matične OŠ Domžale kot Podružnice Ihan. Opremljeni smo s krampi, lopatami, motikami, vedri in rokavicami, predvsem pa z zavestjo, da želimo izginuli gozd obuditi v življenje.

Veličastni cerski spomenik nas s svojimi petindvajsetimi metri višine in spominske veličine pozdravlja že med vožnjo po nižavju od Šempetra proti Mirnu. Tik nad Mirnom nas pozdravi drugačen katastrofalen pomnik. Štrleči ožgani črni ostanki dreves, pod katerimi ni videti sledov prsti, samo kamenje vsepovsod. Spreleti nas srhljiv občutek, da je narava pogorela do kosti.

Nekaj sto metrov višje, ob Poti miru na Cerje, postane okolica spet bolj prijazna našim očem. Ni več vse le požgano črno in kameno belo, ampak nas vmes pozdravlja zelena trava in oranžnordeči ruj, ki poživiljata Kras. Zdi se, kot da nam pošiljata sporočilo narave, da si bo opomogla. Počutimo se pomembne, da ji bomo pri tem pomagali.

Po nagovorih župana Mirna, japonskega veleposlanika, organizatorjev pogozdovanja in opisu poteka dela strokovnjakov z Zavoda za gozdove, se optimistično zakopljemo v kraško zemljo. Zaplata prsti na površju je videti obetavno, ampak ... Čim prodreš s krampom, lopato ali motiko tri centimetre globoko, se orodje ustavi in odbije od kamna ali skale. Enako se zgodi v premeru nekaj cen-

timetrov sem in tja. Vendar vztrajamo in kopljemo in posajamo in zasipamo. Imamo občutek, da delamo nekaj velikega za naravo in zanamce. Brez dreves tudi nas, ljudi, ne bo več. Zaradi tega zavedanja nas ne ustavijo žulji, razpadli podplati čevljev, utrujene in kopianje nevjajene mišice. Vsak izmed približno osemsto pogozdovalcev se ne vda in posadi petnajst do dvajset sadik črnike ali puhastega hrasta.

Okrog trinajste ure je naše delo končano in čaka nas kosilo, ki nam ga postrežejo prijazne domačinke ob vznožju pomembnega spomenika. V družbi ostalih aktivistov jeta odlično tekne.

Zadovoljni in ponosni na opravljeno delo si mislimo in rečemo:

Spet pridemo. Ali pogledat 'svoja' drevesca ali uživat v čudoviti kraški pokrajini in razgledih ali obiskat Pomnik miru. Muzej nas, skozi vseh svojih veličastnih petindvajset metrov višine in vsa svoja nadstropja od kleti navzgor, opominja na žrtve naše lastne človeške krutosti. Vendar smo, ko stopimo ven iz okvirjev na obe razgledni ploščadi, nagraveni z nepopisno čudovitim razgledom krog in krog sebe. Še je upanje, pomislimo, samo iz lastne omejenosti moramo stopiti, in čutimo, da nam to sporočajo Pomnik, pokrajina in vsi dobri ljudje okrog nas.

Spet pridemo!

MELITA LANGUS

